

ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛИАЛ "ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ" – КЪРДЖАЛИ
6600 гр. Кърджали, бул. „Беломорски” 26
Tel.: 0361/62352; e-mail: lk@uni-kardzhali.com

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан на Филологически факултет: Ректор:
(доц. дфн Константин Куцаров) (проф. д-р Румен Младенов)

Директор на Филиал – Кърджали:
(доц. д-р Елисавета Семерджиева)

УЧЕБЕН ПЛАН

на специалност „Български език и английски език”
редовно обучение
образователно-квалификационна степен „бакалавър”

Факултет	Филологически факултет
Професионално направление	1.3. Педагогика на обучението по...
Специалност	Български език и английски език
Форма на обучение	редовна
Образователно-квалификационна степен	бакалавър
Професионална квалификация	Учител по български език и литература и по английски език
Продължителност на обучението	4 години (8 семестъра)
Утвърден с протокол на Академичен съвет	№ 19/07.06.2021 г.
Приет с протокол на Факултетен съвет	№ 227/26.04.2021 г.
Влиза в сила от:	Учебната 2021/2022 г.

Анотация

Специалността изгражда бъдещия експерт филолог по роден език и английски, език, както и бъдещия учител в сферата на обучението по български език и литература и английски език.

В курса на обучение се изучават както теоретични, така и практически дисциплини. Проследява се развитието на художествената литература, създадена на български и на английски език. Специално внимание е отделено на практическото усвояване на английския език. Учебният план запознава студентите с основните лингвистични и литературни направления, със средствата за анализ на език, текст, дискурс и педагогическа практика, развива уменията им по английски език посредством автентичен езиков материал. В часовете по практически английски се използва интегрираният подход в обучението. Работи се едновременно върху всички езикови компетенции – граматика, лексика, четене, слушане, писане. От друга страна, програмата отразява съвременните тенденции в развитието на методическия цикъл, запознава студентите с многообразието на научни подходи в ELT, като се поставя специален акцент върху комуникативния подход.

Бакалавърската програма е подходяща както за хора, които искат да получат своята първа квалификация във висше училище, така и за тези, които натрупват компетентности в нови и перспективни области.

Завършилите програмата умеят да прилагат на практика придобитите по време на обучението знания в конкретна професионална среда; да организират и ръководят успешно учебно- възпитателния процес при преподаването на български език и литература и на чужд език.

Учебният план създава рамка за решаване на следните приоритетни задачи:

1. Придобиване на широкопрофилна, специализирана и интердисциплинарна подготовка на студентите от специалността и на компетентности за изпълнение на професионалната дейност съобразно стандартите в националната квалификационна рамка и изискванията към бъдещите учители.

2. Развитие на личностни компетентности, предпоставящи възможности за адаптация към динамиката в професионално-образователната сфера и за конструктивни, творчески действия и взаимодействия в реални педагогически условия; формиране на ключови компетентности, гарантиращи качеството на образователния продукт, личностната и професионалната реализация.

Подготовката се осъществява чрез задължителни, избираеми, факултативни дисциплини, практическо обучение (хоспитиране, учебни педагогически практики – текуща и стажантска) и самоподготовка. Оценяването включва разнообразни форми и процедури и завършва с два

държавни изпита: защита на дипломна работа или писмен държавен изпит по български език и литература и защита на дипломна работа или писмен държавен изпит по английски език.

Според държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител по...“ в резултат на обучението се очаква бакалаврите да притежават богат набор от компетентности, отнасящи се до: преподаване, взаимоотношения с учениците, взаимоотношения с другите педагогически специалисти, лидерство, работа с родителите и семейната общност, възпитателна работа, работа в мултикултурна и приобщаваща училищна среда. На тази основа бакалаврите ще се очаква да могат: да търсят, обработват, критично да оценяват и конструктивно да прилагат информация, свързана с актуални проблеми на обучението, в т.ч. на чуждоезиковото обучение, да използват подходяща методология и интердисциплинарни подходи; да познават, анализират и прилагат основната нормативна и учебна документация за стандартите и средствата за ефективна педагогическа дейност; да анализират и създават модели на обучение, съобразно спецификата на културно-образователната среда: да идентифицират потребности, да управляват проекти, да диагностицират проблеми и оценяват резултати; да прилагат съвременни подходи за личностноориентирано обучение и приобщаващо образование, основани на интерактивни методи, информационни и комуникационни технологии; да насърчават автономността, развитието на комуникативно-речевата (родноезикова и чуждоезикова) компетентност, социалните умения, гражданското поведение и творческото самоизразяване на ученика; да разширяват, анализират и самооценяват професионалния си опит като условие за саморазвитие; да работят в екип; да взаимодействат със специалисти, неспециалисти, институции и медии; да проявяват инициативност, отговорност, рефлексивност, иновативност и професионална етика, да утвърждават значимата роля на учителя и на училищната институция за развитието на обществото.

Специфични изисквания за прием

Програмата поставя като условие изучаване на английски език по време на средното образование или кандидатстудентски изпит по английски език.

Ред за признаване на предходно обучение

Съгласно нормативните документи и Правилника за устройството и дейността на ПУ. Признават се кредити, придобити от напълно сходни или близки дисциплини, изучавани в рамките на програма Еразъм. Признават се кредити въз основата на представени академични справки или резултати от изпити, положени в други висши училища. Признават се резултати от международни изпити или състезания, както и сертификати за владение на съответния чужд език. Присъждат се адекватни за учебния план кредити на специалността.

Квалификационни изисквания и правила за квалификация

Обучението е насочено към:

- придобиване на фундаментални познания в областта на съвременния български език, българската литература, съвременния английски език, педагогика, психология, приобщаващото образование и др.;
- овладяване на учебното съдържание по дисциплини, подготвящи квалифицирани специалисти в областта на образованието в училищната институция, сред които са: методиките на обучението по български език и литература и по чужд език (английски език), информационни и комуникационни технологии в обучението и работа в дигитална среда и др.;
- придобиване на допълнителни познания чрез избор на богат набор от избираеми и факултативни дисциплини.

Интеграцията от фундаментални, специализиращи и допълнителни дисциплини позволява да се осъществи задълбочена и качествена подготовка на педагози – учители по български език и литература и по английски език.

Профил на програмата (специалността)

Програмата подготвя квалифицирани специалисти в областта на образованието и културата. Езикознание, литературознание (история на българската и английската литература), теория и практика на превода, методика на обучението по български език и литература и по английски език.

Основни резултати от обучението

Студентите получават задълбочени знания по български език и литература и по основни дисциплини в областта на изучавания чужд език; овладяват чуждия език до равнище C1; придобиват квалификация за провеждане на самостоятелни базисни проучвания на отделни аспекти от филологическото знание. Демонстрират умения да пишат научен текст (научна статия) и се подготвят за писане на бакалавърска дипломна работа по определен научен проблем. Придобиват умения за самостоятелно и критическо мислене в областта на изучаваните езици и литератури. Знанията и уменията им позволяват да осъществяват успешна двуезична комуникация. Притежават способности да продължат обучението си в магистърски и докторантски програми в България и чужбина.

Могат да прилагат успешно придобитите знания и умения и притежават компетенции аргументирано да разрешават проблеми в изучаваната област. Подготвени са да комуникират със специалисти и неспециалисти във връзка с обмен на информация, идеи, проблеми и решения; притежават способности да продължат обучението си в съответствие с интеграционната политика на България като член на Европейския съюз; могат да се реализират успешно на пазара на труда у нас и в чужбина благодарение на владееенето на английски език.

Очакваните резултати от обучението са свързани с овладяването и развитието на следните групи компетентности, необходими за придобиване на професионална квалификация „УЧИТЕЛ ПО...“:

Преподаване

Студентът може да планира и реализира своята професионална дейност, базирайки се на професионално-педагогическата подготовка в областта на съвременния български и съвременния английски език, българската литература, методиката на обучението по български език и литература и по английски език, прилагането на ИКТ в обучението и да включват необходимите за учителя знания, умения и отношения за организиране на процеса на обучение, осъществяване на преподаването и подпомагане на ученето и постигането на успешни резултати в овладяването на учебното съдържание.

Взаимоотношения с учениците

Студентът може ефективно да общува с учениците както в процеса на преподаване на учебното съдържание, така и в ситуации, свързани с личностното им развитие и междуличностните взаимоотношения в ученическата общност, в контекста на индивидуалния и диференцирания подход.

Взаимоотношения с другите педагогически специалисти

Студентът може ефективно да общува и да си взаимодейства с учители и други педагогически специалисти за постигане както целите на обучението, така и цели, свързани с личностното развитие на учениците.

Лидерство

Студентът може да поема ролята на лидер в класната стая, който активно си сътрудничи с учениците, умее да планира и реализира развиващи цели и има високи очаквания по отношение на техните учебни постижения. Той може да мотивира учениците да участват активно в образователни дейности, насочени към личностно развитие, да стимулира иновативност и креативност в рамките на педагогическото взаимодействие в класната стая и извън нея, ефективно да подготвя учениците за многобройните житейски предизвикателства.

Работа с родителите и семейната общност

Студентът може ефективно да си взаимодейства с родителите и други представители на семейната общност, като използва различни форми, методи и средства за приобщаването им като партньори на училището и учителя.

Работа в мултикултурна и приобщаваща училищна среда

Студентът може ефективно да осъществява своята професионална дейност в класната стая, като ежедневно реализира компетентностите си в областта на приобщаващото, интеркултурното и гражданското образование.

След завършване на първите четири семестъра студентите притежават фундаментална подготовка, която: надгражда базовите знания и умения, придобити в средното образование – съвременен български език, литературознание, чужд език; позволява да демонстрират знанията и уменията от областта на общата психология и педагогическа психология; могат да прилагат придобитите знания и умения в конкретни ситуации и при решаването на реални проблеми; използват знанията по чужд език за комуникации и превод на специализирана литература. Аналитично оценяват теоретични постановки, идейни проекти и модели на обучение, познават специфичните особености в психофизиологическото и функционалното развитие на учениците.

Специализираната подготовка се осъществява в следващите четири семестъра (V – VIII). Студентите притежават: знания за критериите и стандартите за ефективна образователна дейност: Методика на обучението по български език и литература, Методика на обучението по английски език, Компетентностен подход и иновации в обучението; необходимата обща компетентност за реализиране на ефективна обучаваща дейност с ученици от средното училище; умения за практическа приложимост на придобитите знания и умения в полеви условия (училище); комуникативна и речева компетентност с цел връзка с участниците в образователния процес – ученици, родители, образователни институции, специалисти в областта на педагогиката и психологията. Студентите прилагат знанията си по английски език за връзка и комуникация със специалисти в областта на образованието от страни на ЕС и др. Притежават мотивация и способност за по-нататъшно обучение и квалификация.

Професионален профил на завършилите с примери

Завършилите бакалавърската програма се насочват към продължаващо обучение в магистърските и докторантските програми на филологическите факултети в страната и чужбина. Получават възможност за реализация в професионална среда, която изисква по-високи от средните критерии за филологическа подготвеност по български език и литература и по английски език.

Възможности за продължаване на обучението

В магистърски програми на ПН 2.1. Филология, в област Хуманитарни науки, както и във всички други области и направления, позволени от закона или правилниците на университети у нас и в чужбина.

Диаграма на курсовете с кредити

Легенда:

Аудиторни часове в семестъра: **АО** – общ брой, от тях **Л** – за лекции; **С** – за семинарни (упражнения); **Лб** – за лабораторни упражнения (практикуми).

Извънаудиторни часове в семестъра: **ИО** – общ брой, от тях: **Сп** – за самостоятелна работа/подготовка и др.

К – ECTS кредити; **Фо** – форма на оценяване (**И** – изпит; **ТО** – текуща оценка; **З** – заверка; **П** – продължава следващ семестър).

№	ECTS код	Учебна дисциплина	Аудиторни					Извън-аудиторни			Общо	К	Фо
			АО	Л	С	Лб	Х	ИО	Сп	---			
1-ви семестър													
1		Увод в общото езикознание	60	45	15	0	0	60	60	0	120	4	И
2		Увод в литературната теория	60	45	15	0	0	60	60	0	120	4	И
3		Българска литература (Старобългарска литература)	45	45	0	0	0	45	45	0	90	3	И
4		Историческалингвистика (Старобългарски език)	30	15	15	0	0	60	60	0	90	3	П
5		Български фолклор	30	30	0	0	0	60	60	0	90	3	И
6		Избираема дисциплина 1 (блок Б)	30	0	0	30	0	30	30	0	60	2	ТО
7		Избираема дисциплина 2 (блок В)	15	15	0	0	0	45	45	0	60	2	И
8		Английски език (практически курс – I)	105	0	0	105	0	105	105	0	210	7	П
9		Факултативна дисциплина 1	15	0	15	0	0	45	45	0	60	2	ТО
Общо за 1-ви семестър			390	195	60	135	0	510	510	0	900	30	
2-ри семестър													
1		Съвременен български език (фонетика)	45	30	15	0	0	75	75	0	120	4	И
2		Историческа лингвистика (Старобългарски език)	30	15	15	0	0	60	60	0	90	3	И
3		Класически език (Латински език)	30	30	0	0	0	60	60	0	90	3	ТО
4		Българска литература (Възрожденскалитература)	30	30	0	0	0	60	60	0	90	3	П
5		Избираема дисциплина 3 (блок Б)	30	30	0	0	0	60	60	0	90	3	И
6		Факултативна дисциплина 2 (Методическа – Английски език)	15	15	0	0	0	45	45	0	60	2	ТО
7		Английски език (практически курс – I)	105	0	0	105	0	105	105	0	210	7	И
8		Съвременен английски език – Фонетика	45	30	15	0	0	45	45	0	90	3	И
9		Спорт	30	0	0	30	0	30	30		60	2	П
Общо за 2-ри семестър			330	180	45	105	0	570	570	0	900	30	
Общо за I-ва година			720	375	105	240	0	1080	1080	0	1800	60	

№	ECTS код	Учебна дисциплина	Аудиторни					Извън-аудиторни			Общо	К	Фо
			АО	Л	С	Лб	Х	ИО	Сп	---			
3-ти семестър													
1		Съвременен български език (лексикология)	45	30	15	0	0	75	75	0	120	4	И
2		Българска литература (Възрожденска литература)	45	30	15	0	0	75	75	0	120	4	И
3		Информационни и комуникационни технологии в обучението и работа в дигитална среда	30	0	30	0	0	30	30	0	60	2	ТО
4		Педагогика	60	45	15	0	0	60	60	0	120	4	И
5		Английски език (практически курс – II)	90	0	0	90	0	90	90	0	180	6	П
6		Съвременен английски език – Лексикална семантика	45	30	15	0	0	75	75	0	120	4	И
7		Английска литература: Викторианство -Постмодернизъм	30	30	0	0	0	90	90	0	120	4	И
8		Спорт	30	0	0	30	0	30	30		60	2	ТО
Общо за 3-ти семестър			345	165	90	120	0	555	555	0	900	30	
4-ти семестър													
1		Съвременен български език (Морфология)	45	30	15	0	0	75	75	0	120	4	П
2		Антична и западноевропейска литература	45	30	15	0	0	75	75	0	120	4	П
3		Българска литература (Следосвободенска литература)	30	30	0	0	0	90	90	0	120	4	П
4		Английски език (практически курс – II)	90	0	0	90	0	90	90	0	180	6	И
5		Съвременен английски език – Морфология	30	15	15	0	0	60	60	0	90	3	П
6		Психология	60	60	0	0	0	60	60	0	120	4	И
7		Английска литература: Средновековие и Ренесанс	30	30	0	0	0	60	60	0	90	3	И
8		Теория на превода – английски език	15	15	0	0	0	45	45	0	60	2	И
Общо за 4-ти семестър			345	210	45	90	0	555	555	0	900	30	
Общо за II-ра година			690	375	135	210	0	1110	1110	0	1800	60	

№	ECTS код	Учебна дисциплина	Аудиторни					Извън-аудиторни			Общо	К	Фо
			АО	Л	С	Л6	Х	ИО	Сп	---			
5-ти семестър													
1		Съвременен български език (Морфология)	45	30	15	0	0	45	45	0	90	3	И
2		Българска литература (Следосвобожденска литература)	60	30	30	0	0	60	60	0	120	4	И
3		Антична и западноевропейска литература	60	30	30	0	0	60	60	0	120	4	И
4		Приобщаващо образование	30	30	0	0	0	30	30	0	60	2	ТО
5		Английски език (практически курс – III)	90	0	0	90	0	90	90	0	180	6	П
6		Съвременен английски език – Морфология	30	15	15	0	0	60	60	0	90	3	И
7		История на английския език	30	30	0	0	0	60	60	0	90	3	И
8		Английска литература: Просвещение и Романтизъм	30	30	0	0	0	60	60	0	90	3	И
9		Странознание на САЩ	15	15	0	0	0	45	45	0	60	2	И
Общо за 5-ти семестър			390	210	90	90	0	510	510	0	900	30	
6-ти семестър													
1		Съвременен български език (Синтаксис)	30	30	0	0	0	60	60	0	90	3	П
2		Историческа лингвистика (История на българския език)	60	45	15	0	0	60	60	0	120	4	И
3		Българска литература (след Първата световна война)	45	45	0	0	0	45	45	0	90	3	П
4		Съвременен английски език – Синтаксис	30	15	15	0	0	30	30	0	60	2	П
5		Избираема дисциплина 4 (блок А)	30	30	0	0	0	30	30	0	60	2	ТО
6		Хоспетиране (български език и литература)	20	0	0	0	20	40	40	0	60	2	ТО
7		Английски език (практически курс – III)	90	0	0	90	0	90	90	0	180	6	И
8		Факултативна дисциплина 3	15	0	15	0	0	15	15	0	30	1	ТО
9		Хоспетиране (английски език)	10	0	0	0	10	20	20	0	30	1	ТО
10		Руска литература	30	30	0	0	0	60	60	0	90	3	И
11		Американска литература	30	30	0	0	0	60	60	0	90	3	И
12		Компетентностен подход и иновации в образованието	45	30	15			45	45		90	3	И
Общо за 6-ти семестър			435	255	60	90	30	555	555	0	990	33	
Общо за III-та година			825	465	150	180	30	1065	1065	0	1890	63	

№	ECTS код	Учебна дисциплина	Аудиторни					Извън-аудиторни			Общо	К	Фо
			АО	Л	С	Л6	Х	ИО	Сп	---			
7-ми семестър													
1		Съвременен български език (Синтаксис)	45	15	30	0	0	75	75	0	120	4	И
2		Българска литература (след Първата световна война)	45	30	15	0	0	75	75	0	120	4	И
3		Методика на обучението по български език	40	40	0	0	0	50	50	0	90	3	И
4		Методика на обучението по литература	40	40	0	0	0	50	50	0	90	3	И
5		Текуща педагогическа практика (български език и литература)	40	0	0	40	0	50	50	0	90	3	И
6		Методика на обучението по чужд език	40	40	0	0	0	50	50	0	90	3	И
7		Английски език (практически курс –	90	0	0	90	0	90	90	0	180	6	П
8		Избираема дисциплина 5 (блок А)	30	30	0	0	0	30	30	0	60	2	ТО
9		Текуща педагогическа практика (английски език)	20	0	0	20	0	40	40	0	60	2	И
10		Съвременен английски език – Синтаксис	30	15	15	0	0	60	60	0	90	3	И
Общо за 7-ми семестър			420	210	60	150	0	570	570	0	990	33	
8-ми семестър													
1		Съвременен български език (Стилистика)	45	30	15	0	0	45	45	0	90	3	И
2		История на новобългарския книжовен език	30	30	0	0	0	60	60	0	90	3	И
3		Стажантска практика (български език и	60	0	0	60	0	60	60	0	120	4	И
4		Стажантска практика (чужд език)	30	0	0	30	0	30	30	0	60	2	И
5		Английски език (практически курс –	90	0	0	90	0	120	120	0	210	7	И
6		Съвременен английски език – Стилистика	30	15	15	0	0	60	60	0	90	3	И
7		Факултативна дисциплина 4	15	15	0	0	0	45	45	0	60	2	ТО
8		Избираема дисциплина 6 (блок В)	15	15	0	0	0	45	45	0	60	2	И
9		Английска литература: Критически студии върху британската литература	30	30	0	0	0	90	90	0	120	4	И
Общо за 8-ми семестър			345	135	30	180	0	555	555	0	900	30	
Общо за IV-та година			765	315	120	330	0	1125	1125	0	1890	63	
Общо за целия курс на обучение:			3000	1560	480	930	30	4380	4380	0	7380	246	
Форма на дипломиране:								300	300		300	10	
Писмен държавен изпит по български езици и литература								90	90		90	3	
Писмен държавен изпит по английски език								90	90		90	3	
Интегриран практико-приложен държавен изпит по								60	60		60	2	
Интегриран практико-приложен държавен изпит по								60	60		60	2	
Общ брой кредити:			256										

Избираеми дисциплини според Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“ (Блок А и Блок Б)														
Блок А (Първа група) – ИД 4 и ИД 5														
1.		Педагогическо взаимодействие в мултикултурна среда	30	30				30	30		60	2	ТО	
2.		Разработване на уроци за обучение в електронна среда	30	30				30	30		60	2	ТО	
3.		Комуникативни умения в образователна	30	30				30	30		60	2	ТО	
4.		Дигитална компетентност и дигитална креативност	30	30									ТО	
5.		Конструктивистки подход в обучението по български език и литература	30	30				30	30		60	2	ТО	
6.		Обучението по български език и литература в контекста на съвременните учебни програми и стандарти	30	30				30	30		60	2	ТО	
7.		Специфика на Национално външно оценяване и ДЗИ по български език и литература (7. – 12. клас)	30	30				30	30		60	2	ТО	
Блок Б (Втора група) – ИД 1 и ИД 3														
1.		ИД 1 Езикова култура	30				30		30	30		60	2	ТО
2.		ИД 1 Практикум по правопис и пунктуация на	30				30		30	30		60	2	ТО
3.		ИД 3 Детска литература	30	30				60	60		90	3	И	
4.		ИД 3 Щрихи към историята на западноевропейската приказка	30	30				60	60		90	3	И	
Избираеми дисциплини														
Блок В – ИД 2 и ИД 6														
		ИД 2 - Странознание на Великобритания	15	15	0			45	45		60	2	И	
		ИД 2 - Културни реалии на Великобритания	15	15	0			45	45		60	2	И	
		ИД 6 - Литературният канон в класната стая	15	15	0			45	45		60	2	И	
		ИД 6 - Английски език за специфични цели	15	15				45	45		60	2	И	
Факултативни дисциплини														
		ФД1 – Английски език (Основи на превода)	15	0	15			45	45		60	2	ТО	
		ФД2 – Нормативна уредба на обучението по английски език (методическа)	15	15				45	45		60	2	ТО	
		ФД3 – Английски език (Аналитично четене)	15	0	15			15	15		30	1	ТО	
		ФД4 – Английски език (Език и комикси)	15	15				45	45		60	2	ТО	

Допълнения към списъка на избираемите и факултативните дисциплини за специалност БЕАЕ, утвърден с протокол на Факултетен съвет на ФФ на ПУ № 264/14.04.2025 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ

към учебния план на специалност "Български език и английски език", утвърден от АС с протокол № 19/07.06.2021 година

ИД 6 - Актуални тенденции в развитието на съвременната българска книжовна норма

ФД 4 - Подготовка за държавен изпит по БЕЛ

Допълнения към списъка на избираемите дисциплини за специалност БЕАЕ,
утвърден с протокол на Факултетен съвет на ФФ на ПУ Протокол №
275/11.05.2026 година

ПРИЛОЖЕНИЕ

към учебния план на специалност "Български език и английски език", утвърден от АС с
протокол № 19/07.06.2021 година

ИД 2 /Блок В/ - Социология на образователните институции - 1 семестър